PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ . ش

۹۵۲

یولسم کال - دویمه دوره، ۹۵۲ مه گڼه، پر له پسې ۲۰۱۹ گڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د مرغومي ۱۳ مه - د دوشنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق محرم الحرام ۲۸ مه د ۲۰۱۱ د جنوری ۳ مه

گسترش انتقاد از حضور نظامی آلمان در افغانستان

انتقادها از حضور نظامی آلمان در افغانستان و چشم انداز ماموریت نیروهای خارجی در این کشور تنها محدود به سیاستمداران نمی شود و به مراجع دیگری همچون برخی از نیروهای مذهبی آلمان نیز گسترش یافته است .

به گزارش رادیو صدای آلمان، اسقف اعظم ناحیهٔ 'مکلن‌بورگ' در شمال آلمان طی سخنرانی مذهبی خود به مناسبت مراسم آغاز سال نو میلادی اظهار داشت که امروز شاهد میزان ناکارآمدی برقراری ص۳

د ایران په خاوره کې تېلو ولاړ ټانکرونه او د افغان دولت نمایشي هڅې

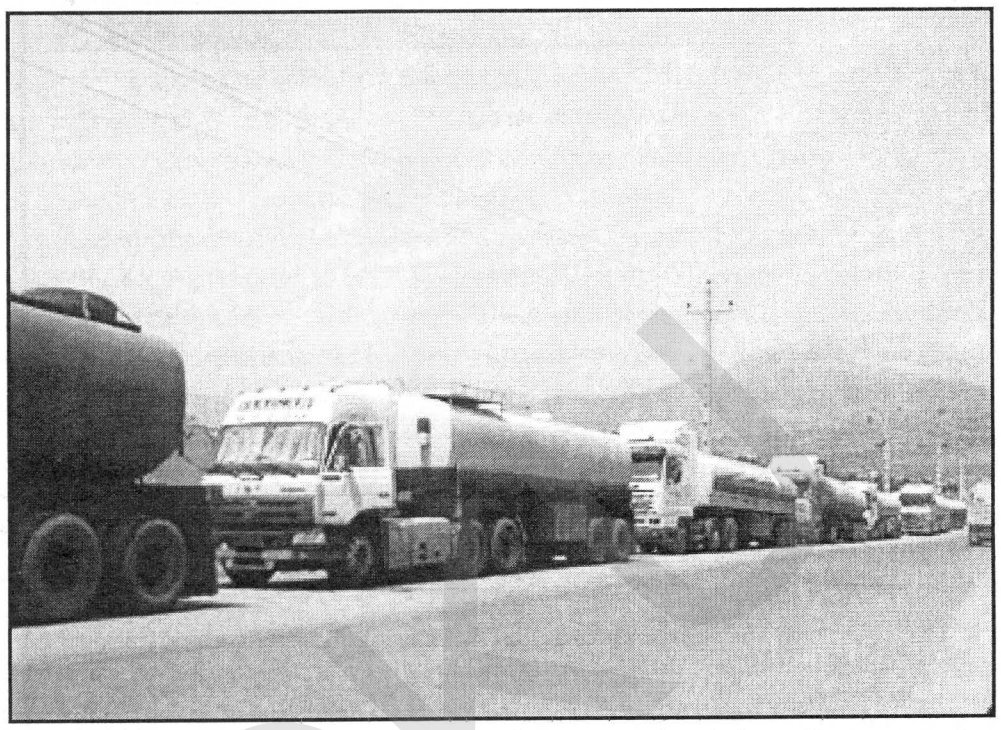

اراده، کابل – د ایران دولت له څو اوونیو راهیسې د افغان سوداګرو په سلګونه د تېلو ټانکرونه په خپله خاوره کې درولي او افغانستان ته یې د تګ اجازه نه ورکوي، د افغان چارواکو په خبره، دغه تېل د افغان سوداګرو له خوا له عربي هېوادونه څخه د ایران له لارې افغانستان ته واردیږي. په افغانستان کې د دغه اوازې په خپرېدو سره د سون موادو په ځانګړې توګه د تېلو په بیه کې هم د پام وړ زیاتوالی راغلی او که دغه ستونزه حل نشي، کېدای شي د تېلو بیې نورې هم لوړې شي. په همدې موخه، تېره اوونۍ د افغان ولسمشر مرستیال ښاغلی قسیم فهیم تهران ته لاړ او هلته یې نژدې پنځه ورځې تېرې کړې او په دې اړه یې له ایراني چارواکو سره اوږدې خبرې اترې هم وکړې. ایراني چارواکو له ښاغلي فهیم سره ژمنه وکړه، چې دغې ستونزې ته به د پای ټکی ږدي، خو دا دی له دې سفر څخه یوه اوونۍ تېرېږي، لا هم د افغان سوداګرو د تېلو ټانکرونه د ایران په خاوره کې تم او وړته د تللو اجازه نه ورکول کېږي، دا چې ایراني چارواکي له دې دوه مخې سیاست څخه څه موخې او اهداف لري او د دغې ستونزې په اوږدېدو به څه اقتصادي زیانونه افغانانو ته رسي او بالاخره دا چې په دې برخه کې د افغان دولت مسوولیتونه څه دي، دغه پوښتنې موږ له څو تنو افغان شنونکو او کارپوهانو سره مطرح کړې، چې دا دی لنډیز یې په لاندې توګه تاسو ته وړاندې کېږي:

البته دا تېلو ته ښکاره ده، چې ایران له دې کار څخه ځانګړې موخې او اهداف لري، اوسمهال د ګازو د تاپې نل لیکې دغځولو خبره هم ګرمه ده، دغه پروژه سل په سلو کې د ایران په زیان ده، ځکه ۳مخ

د کابل په لابراتوارونو کې د ناسمو تشخیصونو ښلابښلې پایلې او د ناروغانو ستونزې

د پلازمېنې کابل په لابراتوارونو کې یوه معاینه څو نتیجې ورکوي، چې دا کار غلط تشخیص او بیمارانو ته د ستونزو جوړولو لامل ګرځي.

دغه ستونزه یوازې په کابل کې نه ده، نژدې په ټول هېواد کې روانه ده او ناروغان یې له ښلابښلو مشکلاتو سره مخ کړي دي. د عامې روغتیا په وزارت کې د روغتیایي قوانینو او ارزونې ریاست د معلوماتو له مخې، په کابل کې شاوخوا ۲۰۰ ثبت شوي شخصي لابراتورونه فعالیت کوي، چې د ځینو فعالیتونو په ځانګړې ډول دي او ځینې په شخصي روغتونونو کې دي. که څه هم ګڼ شمېر ناروغان او ډاکټران له غلط تشخیص څخه سرټکوي، خو د عامې روغتیا په وزارت کې د قوانینو او ارزونې رییس ډاکټر سید ابراهیم کامل وویل، چې دوی همیشه لابراتوارونه، معاینه خانې او درملتونه کنټرولوي او د هېوادوالو شکایاتو ته هم ستر ګې په لار دي. هغه وایي چې خلک کولی شي دغه ریاست ته راشي او خپل شکایت درج کړي. ډاکټر کامل وایي، چې دوی هره ورځ د ۴۷ کسانو له خوا دغه ځارنه کوي او هره ناحیې ته ۴ یا ۵ تنه ورځي. هغه زیاتوي، چې د کنټرول پرمهال دوی ښلابښلو سرغړونو سره مخ کېږي (د نظافت نه مراعت، د زړو وسایلو کارول، د غیر مسلکي کسانو فعالیت)، چې په ترڅ کې یې د لابراتوار څښتن نغدي جریمه او یا یې هم لابراتوار تړل کېږي. د ښرش کلن عبدالصمد، چې د لېسې مریم بازار په خاور طبي لابراتور کې یې خپل کلسټرول او ترای کلیسټرید (د وینې غوړ) معاینه کړي و، وویل چې دغه معاینه یې په مریم کلینیک کې همدا نن کړې وه، هلته ورته د کلسټرولو درجه لوړه ښودل شوې وه، خو دلته ورته نورمال ښودل شوې ده. هغه د دې پوښتنې په ځواب کې، چې څنګه ده ته شک پیدا شوی، چې دویم ځل یې خپله معاینه وکړه؟ وویل :((څوک چې ځوان وي او ورزش هم کوي، نو کلسټرول یې لوړ نه وي.)) ځینې ډاکټران غلط لابراتواري تشخیصونه د بیمارانو لپاره خطرناک بولي او وایي چې ناروغان له ښلابښلو روغتیایي ستونزو سره مخ کوي. د داخله ناروغیو متخصص ډاکټر محمد حسن ملکزی وایي، چې که یوه ناروغ ته، چې دوینې کلسټرول یې ټیټ وي د لا ټیټولو درمل ورکړل شي، نو بدن یې توازن له ۳مخ

نوی زهږدي کال د نویو او ناخرګندو جګړو په درشل کې! ۲

نخستین تلفات اردوی بریتانیا در افغانستان در سال ۲۰۱۱

با کشته شدن یک سرباز اردوی بریتانیا، این کشور نخستین تلفات خود را در سال جدید میلادی در افغانستان متحمل شد .

وزارت دفاع بریتانیا دیروز در بیانیه یی اعلام کرد: یکی از نیروهای لوای پنجم سلطنتی اسکاتلند روز شنبه اول جنوری ۲۰۱۱ بر اثر وقوع انفجار در ولایت هلمند کشته شد. 'این نظامی که در عملیاتی برای مقابله با جنگجویان دشمن در منطقهٔ نهرسراج شرکت داشت، جان خود را از دست داد. با مرگ این نظامی، تعداد کل تلفات اردوی بریتانیا در افغانستان به ۳۴۹ تن افزایش یافت. 103تن از این نظامیان در سال گذشتهٔ میلادی که دو روز از پایان آن سپری شده است، کشته شدند.

اردوی بریتانیا در حال حاضر، حدود ۱۰ هزار عسکر در افغانستان دارد که اکثرا در ولایت ناامن هلمند مستقر هستند .

دیوید کامرون صدراعظم بریتانیا در پیامی به مناسبت سال جدید میلادی تاکید کرد که سال ۲۰۱۱ سال مهمی در جنگ افغانستان خواهد بود و روند واگذاری تدریجی مسوولیت های امنیتی به نیروهای افغان در این سال آغاز می شود. صدراعظم بریتانیا تاکید کرده است که نیروهای نظامی این کشور تا سال ۲۰۱۵ میلادی از افغانستان خارج خواهند شد .

نسل جدید طیاره های بدون سرنشین امریکا بر فراز آسمان افغانستان

یکی از روزنامه های امریکایی در شمارهٔ دیروز خود نوشت: ارتش امریکا درصدد استفاده ازطیاره های جدید هوشمند بدون سرنشین در افغانستان است که کارشناسان نظامی می گویند، به نیروهای نظامی امریکا این امکان را خواهد داد، تا فضای عملیاتی وسیع تری را تحت نظر داشته باشند.

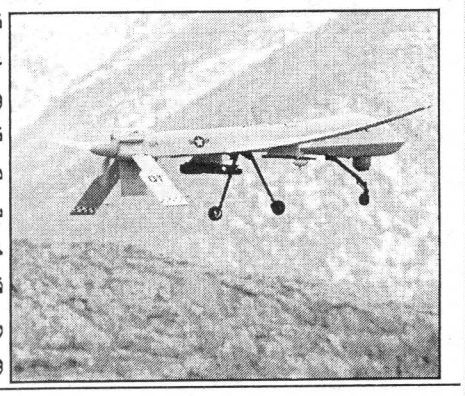

به گزارش خبرگزاری فرانسه، روزنامهٔ واشنگتن پست در ادامه نوشت، این سیستم نظارتی هوابرد با نام 'گورگون استیر' Gorgon Stare قادر به انتقال تصاویر زندهٔ ویدیویی تحرکات فزیکی در سراسر یک شهر است.

واشنگتن پست نوشت: این سیستم هوابرد متشکل از ۹ دوربین ویدیویی است که برروی یک طیارهٔ کنترول از راه دور کارگذاشته شده و قادر است، ص۳

ارزیابی جدید وزارت داخله از سال ۲۰۱۰؛

در هر ماه میلادی بیش از ۱۰۰ پولیس کشته شده اند

در هر ماه سال ۲۰۱۰ میلادی، به طور اوسط بیش از ۱۰۰ پولیس ملی در نقاط مختلف کشور کشته شده، اما این رقم نسبت به سال ماقبل آن، کاهش را نشان می دهد .

زمری بشری سخنگوی وزارت داخله، به تاریخ ۱۲جدی در کنفرانس خبری گفت که در سال گذشتهٔ میلادی، ۱۲۹۲تن از نیروهای پولیس کشته و ۲۴۴۷ تن مجروح گردیده اند.

بشری افزود که در سال ماقبل ۲۰۱۰، حدود ۱۴۰۰پولیس به قتل رسیده بود.

بشری علاوه کرد که سال به سال، پولیس بهتر تجهیز می شود و بهتر تعلیم می بیند؛ به همین دلیل در تلفات آن کاهش می آید .

بشری، سال گذشتهٔ میلادی را برای افراد ملکی نیز خونین خواند.

قرار معلومات موصوف، در این سال در ناامنی های مختلف، ۲۰۴۳ فردملکی کشته شده و ۳۵۷۱تن دیگر مجروح گردیده اند.

موصوف گفت که بیشترین تلفات ملکی، در اثر ماین های کنار جاده صورت ص۳

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سر مقاله

در سوگ اعتماد از دست رفتهٔ مردم!

در این روزها کابل میزبان یک مقام بلندپایهٔ امریکایی خانم ناپولیتانو که سمت وزارت امنیت داخلی امریکا را به دوش دارد، می باشد. این مقام امریکایی طی سفر چند روزه اش به کابل، به شمول رییس جمهور کرزی با شماری از مقام های کلیدی افغان دیدارها و گفتگوهایی داشت. وزیر امنیت داخلی امریکا طی این دیدارها، همان وعدهٔ تکراری مقام های امریکا را باردیگر به مقام های افغان بازگو کرد که امریکا این بار افغان ها را تنها نخواهد گذاشت و در راه مبارزه با تروریزم مصمم است. افزون براین، این مقام وعده سپرد که کشورش جهت آموزش پولیس سرحدی و ماموران گمرگی افغانستان کمک خواهد کرد.

باید گفت، درا ین شکی نیست که یکی از عوامل افزایش روزافزون ناامنی ها و خشونت ها در کشور نارسایی های نیروهای امنیتی کشور است که این مسأله باز به نوبه از عدم تجهیز و آموزش لازم و درست نیروهای امنیتی ناشی می شود. طبق معلومات نهادهای مربوط، تجهیز و آموزش نیروهای کشور در سطوح بسیار پایینی قرار دارد، اما این مسأله را نیز نباید فراموش کرد که به هیچ صورت نمی توان، نارسایی ها و ناهنجاری موجود امنیتی کشور را تنها در همین بعد خلاصه کرد. اگر در طول نه سال گذشته، نیروهای امنیتی کشور از کاستی و نواقص در سیستم آموزشی و تجهیز رنج می برده اند، اما ده ها هزار نیروی خارجی تا به دندان مسلح و مجهز با مدرنترین اسلحه در امر تامین امنیت و استقرار ثبات ایشان را همکاری می کرده است؛ اما با این وجود، نه تنها این مامول که استقرار ثبات و محو خشونت در کشور است، برآورده نشد،بلکه با گذشت هر روز دامنهٔ ناامنی ها گسترش یافت و داخل ابعاد جدید گردید. آنچه گذشته های نزدیک نه ساله به ما واضح می سازد، در حقیقت سطح نگری جامعهٔ جهانی در قبال اوضاع افغانستان است که تنها به یک بعد مشکل توجه کرده و ابعاد اساسی آن را پشت پا زده اند. بنابراین،به نظر می رسد که تنها تجهیز و تسلیح بیشتر باعث تحکیم امنیت و ثبات نمی گردد؛ بلکه آنچه در این راستا در ردیف نخست قرار می گیرد، به دست آوردن اعتماد مردمی است. در طول نه سال گذشته، به دلیل ناکارآمدی و ناکارایی اتوریتهٔ دولتی، شیوع بی سابقهٔ فساد، گردش چهره های شناخته شده در پست های مهم دولتی و گسترش مافیا و مافیاسالاری در کشور اعتماد مردم از دولت سلب گردید،این مسأله کاهش همکاری های مردمی با دولت را در قبال داشت؛ طبیعی است،دولتی که اعتماد و باور مردمی را با خود نداشته باشد، به هیچ صورت نمی تواند،آنان را به همکاری واداشته و از این رهگذر به حل مشکل بپردازد.

بنابراین،بر جامعهٔجهانی و دولت امریکاست که بعد از این باید تمام تلاش ها و سرمایه گذاری شان را در راستای تقویت روند مدیریت سالم در کشور، امحای فساد،استقرار نظامی که بتواند، پاسخگوی مشکلات مردم ما باشد، متمرکز سازد. راهکارها و استراتیژی هایی را که آنان در گذشته به کار بستند،چهره ها و مهره هایی را که به آزمایش گرفتند،همه ناکارآمد ثابت گردید و کاری را به جایی نبرد، لازم است، اگر امریکا خواهان ثبات و آرامش واقعی در افغانستان است، باید این مرتبه با چشم اندازهای تازه و کاربستین استراتیژی ها و راهکارهای نوین وارد عرصهٔ افغانستان شود، چیزی که یگانه راه بیرون رفت از گرداب امروزی افغانستان تجویز می شود.

نوی زېږدي کال د نویو او ناڅرګندو جګړو په درشل کې!

میوند

سره له دې چې تېر زېږدي کال هم سختې خونړۍ جګړې وشوې او ګڼ شمېر مرګ ژوبلې يې رامنځ ته کړې، خو د نوي پېل شوي زېږدي کال په هکله هم داسې ښکاري، چې سختي او پراخې جګړې به په کې وشي. ناټو ځواکونو که له يوې خوا روان زېږدي کال افغان پوځونو ته د مسوولیتونو د سپارل د بهير کال بللی، خو له بلې خوا يې دا هم ويلي، چې روان کال دوی سختې او مهمې جګړې په مخ کې لري. دوی وايي دا جګړې به د طالبانو او د القاعده شبکې د ځپلو په موخه ترسره کړي. په همدې اړه ځوروځې مخکې په افغانستان کې د ناټو ځواکونو ویاند جوزف بلاټس وویل: ((سره له دې، چې ۲۰۱۰ زېږدي کال له مرګ ژوبلې سره سره يو ستونزمن کال و، خو راتلونکی کال به تر هغه هم خونړی وي.)) هغه زياته کړه، پر ۲۰۱۱ زېږدي کال د امنیت دواک دلېږد پروسه پېل کېږي، افغان او نړيوال ځواکونه پر ۲۰۰۹ او ۲۰۱۰ زېږدي کلونو سمبال او د کمیت او کیفیت له اړخه يې وده کړې او اټکل کېږي، چې په دغه کال کې به خپلو عملیاتو ته زور ورکړي. نوموړي پر ۲۰۱۰ کال د افغان او بهرنیو ځواکونو د مرګ ژوبلې د زیاتوالي لامل د عملیاتو شدت وباله او ويې ويل، چې په راتلونکي کال کې به بهرني او کورني ځواکونه ګډ عملیات ترسره کوي، همدا راز به هڅه وکړي، څو د چاڼ شويو سیمو امنیت خوندي کړي. بلاټس وویل، چې په دوو وروستیو کلونو (۲۰۰۹ او ۲۰۱۰) کې يې مرستندويه سرچینې تمویل کړي، چې له دې سره عملیات زیات کړي. نوموړی وايي، چې تاو تریخوالی او بریدونه به په راتلونکي کال کې هم لږ نه شي، خو دوی هڅه کوي، کومې سیمې چې تصفیه کېږي ويې ساتي. بلخوا ځینې لوبدیځ چارواکي هم په دې اند دي، چې روان زېږدي کال به سختې جګړې وشي او دا کال يې د ځان او افغانستان لپاره مهم بللی دی. له دغو چارواکو څخه يو هم د برېتانیا صدراعظم ډېوېډ کامرون دی. نوموړي ویلي، راروان ۲۰۱۱ کال به په افغانستان کې د افراطي ډلو د بریدونو له ګواښ سره. په دې توګه لوبدیځ چارواکي روان زېږدي کال په افغانستان کې د سختو جګړو خبرې کوي او وايي، چې دوی روان کال سختې او مهمې جګړې په مخ کې لري، خو بل لورته وسلوال طالبان هم ورو ورو د پیاوړتیا او ځواکمنتیا په خوا روان دي او ادعا کوي، چې دوی به روان کال ناټو او امریکايي ځواکونو ته ماتې ورکوي او له هغوی سره به په دې کال کې سختې جګړې او مقاومتونه وکړي. طالبانو په خپله يوه اعلامیه کې هم دا خبره په ډاګه کړې او ويلي يې دي، چې ناټو نه شي کولای تر ۲۰۱۴ کال پورې يو باثباته افغان حکومت جوړ کړي او دوی به تر هغو پورې په افغانستان کې خپلو شدیدو مقاومتونو ته ادامه ورکړي، تر څو تول بهرني پوځونه له دې هېواده وتلي نه وي. بل لورته پخپله لوبدیځ کارپوهان هم د دې جګړې د ګټلو هیله نه لري او د دوی په اند بنايي لوبدیځ په جګړې لپاره چې زرګونه برېتانوي ځواکونه هم برخه په کې لري، يو مهم کال وي. برتانیه په دوو ډګرونو کې په جګړه کې ښکېلده ده، له يوې خوا په افغانستان کې چې زرګونه سرتېري يې له طالبانو سره جګړه کوي او له بلې خوا په هېواد کې دننه، د دې جګړې لپاره يې روان کال د سختو جګړو خبرداری هم ورکړی دی. په هر حال دا چې ایا په افغانستان کې د سولې له روانو هلو ځلو سره سره، چې د سختو جګړو خبرداري هم ورکول کېږي، ایا دا داوړه مخالف قطبونه يو بل منلای او جذبولای شي؟ نه هېڅکله نه! ځکه دا داوړه داسې مختلف النوع قطبونه دي، چې په هېڅ صورت کې دواړه يو بل نه شي منلای، یانې که جګړه وي، سولې ته باید نه وویل شي او که سولې راځي، نو باید جګړې ته نه وویل شي، خو اوسمهال له بده مرغه هم د سولې هڅې رواني دي او هم د سختو جګړو تابیاوې نیول کېږي، چې په دې صورت کې د سولې پروسه بېځایه ده او د سولې په برخه کې بنايي هرڅه نیمګړې او بې ګټې وي. ځکه دا پخپله د جګړې يو اصل دی، چې سوله له منځه لاړه شي او جګړه جګړه رامنځ ته کړي. نو اوس هم که چېرې روان زېږدي کال جګړې پېل شي، نو اورو مرو به وسلوال مخالفان هم خپلې لیکې پیاوړې کوي او هرو مرو به يو څه د خلکو احساسات هم زیانمنېږي او نور به هم د سولې پر ځای به د جګړې لور ته میلان کوي، ځکه د هېواد په ډېرې سیمو کې چې بهر نیانو عملیات کړي، له ولس او **۳مخ**

نقش فرهنگ در جامعه و مسوولیت شهروندان در آن!

خالد وفایی

فرهنگ عبارت از تمام افکار، عقاید، سنت ها، قواعد، طرزالعمل ها و الگوهای رفتاری یک جامعه است که جامعه را به رهبری، اداره و تنظیم امور آن قادر می سازد.

انسان ها همانگونه عمل می کنند که فکر می کنند و می اندیشند، جامعه صاحب معنویتی است که در طول تاریخ، در طی نسل ها خلق شده، رشد کرده و بعد، از نسلی برای نسل های دیگر به میراث مانده است. معنویت تاریخی یک جامعه را خرد می گویند. خرد مال یک نسل نیست، خرد سرمایهٔ تاریخی افکار، تجارب و معنویت است. خرد در تکامل است و هر نسل در تکامل خرد، نقش دارد.

انسان خالق فرهنگ است، اما خود در دامن فرهنگ جامعه پرورش می یابد. چون در خلق فرهنگ، نسل ها در طول تاریخ جامعه، نقش داشته اند و انسانی که تازه چشم به جهان می گشاید، فرهنگ یک نهادی است که آن را به میراث می گیرد، پیش از تولد انسان فرهنگ بوده، در جریان زنده گی وی، فرهنگ وجود دارد و بعد از مرگ او نیز، فرهنگ وجود خواهد داشت.

انسان در تکامل فرهنگ نقش دارد. فرهنگ نیز، یک پدیدهٔ تکامل است، اما تکامل فرهنگ همان قدر که از جامعه متأثر است، همان اندازه بر تکامل فکری و عقیدتی و بر تکامل قواعد طرزالعمل ها و سنت های جامعه اثر می گذارد. اما سیاست به نوبهٔ خود بر فرهنگ جامعه اثرگذار است، سیاست آن معلول فرهنگ است که نقش علت را نیز، برای فرهنگ دارد، ولی قبل از آنکه سیاست بر فرهنگ اثر بگذارد، باید از درون فرهنگ خلق شود، چون سیاست نیز، مربوط به خرد جامعه بوده و فرهنگ ظرف خرد و سیاست جامعه است. حال برای ما روشن شد که فرهنگ بالای سیاست تأثیر دارد و یا در خلقت سیاست سهم فعال دارد، پس بهتر است، به گذشته نه چندان دور کشور خود نظر اندازیم، خواهیم دریافت که فرهنگ گروه طالبان، سیاست طالبانی را خلق می کرد و فرهنگ طالبان این گروه ضد ترقی آیینه یی برای شناخت سیاست آنها بود؛ هر آنچه در فرهنگ آن گروه تروریستی بود، در سیاست آن گروه به ملاحظه می رسید و برای همهٔ مردم روشن گردید که فرهنگ طالبان صادر شده از خارج به وسیلهٔ بیگانگان، فرهنگ دور از عقلانیت بوده و است. این فرهنگ بر بنیاد سنت پرستی که مبدای آن نیز، از خارج کشور سرچشمه گرفته و شیوهٔ برخورد در فرهنگ طالبانی، عاملی برای رکود، مقابله و ضدیت با تکامل بشریت است.

به همین شکل، فرهنگ اصیل کشور ما، سیاست این سرزمین را خلق می کند. دوری از خشونت، عقلانیت، تکامل و ترقی، آینده نگری، شفافیت در گفتار و عمل، احترام به حقوق و آزادی های فردی، آزادی های اجتماعی و حقوق بشر از جمله باورهای اعتقادی و خصوصیات فرهنگ اصیل مردمی **ص۳**

دکابل په لابراتوارونو کې ...

لاسه ورکوي او ضعفیت پرې راځي. د نوموړي ډاکتر په خبره، هر څه ځانته یو نورمال حالت لري، چې له هغه څخه لوړ یا کم شي، انسان له ګڼو ستونزو سره مخ کوي. ملکزی، چې د خیرخانې په پنجصد فامیلیو کې معاینه خانه لري، د درملنې لپاره پرسم تشخیص تاکید کوي. ډاکتر کفایت الله، چې په پروژه جدید کې لابراتوار لري، پژواک ته وویل، چې تل دوی ته داسې ناروغان راځي، چې د مخکښې لابراتوار تشخیص پاڼه هم ورسره وي، خو کله، چې دلته یې دوی معاینه کړي، بیا دواړه تشخیصونه سره فرق کوي. هغه ددې پوښتنې په ځواب کې، چې عمده ستونزه چیرته ده؟ووېل: ((د پرمختللو وسایلو او مسلکي کسانو نشتوالی.)) هغه زیاته کړه چې د عامې روغتیا وزارت له لوري هم په دې برخه کې ځارنه، نه شته. په اندراګاندي روغتون کې د ماشومانو د جراحۍ ډاکټر محمدهارون صدیقي وایي، چې دوی ډېر ځل، له غلط تشخیص سره مخ شوي دي. هغه وایي چې په دې تازه وختونو کې دوی یوه ماشوم ته د کلمو دستې سکن (رنګه عکس) معاینه ورکړه او هغه غلطه نتیجه راوړه. د نوموړي په وینا، په خلکو د شکایاتو په اساس، د وزارت له خوا هېواد په بهلابهلو برخو کې ځینې لابراتوارونه ترل شوي دي، خو د قومي مشرانو، وکیلانو او یا نور زورواکان یې واسطه شوي او بېرته خلاص شوي دي. خو هغه په دې اړه کره شمېره په ډاګه نه کړه. نوموړي د دې پوښتنې په ځواب کې، چې ولې غیر مسلکي کسانو ته د کار کولو جواز ورکول کېږي ووېل: ((ځینې کسان خپل تحصیلي اسناد له بهر څخه راوړي، چې ډېری یې جعلي او پېژندنه یې ستونزمنه ده.)) هغه وایي، چې وزارت په پام کې لري، چې تر یوې ارزونې وروسته په ټول هېواد کې هغو لابراتوارونو ته اعتبار پاڼې ورکړي، چې په معیار برابر وي. فهیم زیاتوي: ((دغه پروسه به ډېر ژر پیل شي.)) نوموړي د دې پوښتنې په ځواب کې، چې دغه ستونزه خو ډېره پخوانۍ ده، تراوسه یې په اړه ولې جدي اقدام نه دی شوی؟ ووېل چې د مقرر‌ې او جواز ورکونې په لایحو کې ستونزې وې او هم د وزارت کاري ظرفیت ټیټ و، چې اوس دغه دواړه ستونزې په هوار ېدو دي.

در هرماه میلادی بیش از ۱۰۰ ...

گرفته است. بشری درکنفرانس خبری دیروزی همچنان افزود که در سال ۲۰۱۰ میلادی، ۶۷۱۶حملهٔ تخریبی و تروریستی، در سراسر کشور رخ داده است. بر اساس معلومات بشری، این حمله ها شامل ماینگذاری، کمین ها و حملات انتحاری می باشد. به گفتهٔ بشری، حملات یادشده، ۱۰۹ مورد آن انتحاری و ۲۳۰۹ مورد دیگر آن ماین های کنار جاده بوده است. قرار اظهارات موصوف، مخالفان مسلح نیز، در این سال، تلفات سنگینی را متحمل گردیده اند. وی علاوه کردکه در سال ۲۰۱۰، در نقاط مختلف کشور ۵۲۲۵ مخالف مسلح کشته، ۹۴۹ تن زخمی و۵۵۹۶ تن دیگر از سوی پولیس بازداشت گردیده اند. به گفتهٔ بشری، در تلفات مخالفان مسلح، نسبت به سال ۲۰۰۹ افزایش رونماگردیده است. بشری در کنفرانس دیروزی همچنان یادآور شد که اکنون، تمام کمپنی های خصوصی امنیتی غیرقانونی (۵۷ کمپنی)، منحل گردیده اند. بر اساس معلومات بشری، از این کمپنی ها ۷۰۰۲ میل سلاح مختلف النوع، به دست آمده و به پروسهٔ دایاګ (انحلال گروه مسلح غیرقانونی) سپرده شده است. بشری افزودکه پایگاه های ۳۶ کمپنی امنیتی قانونی، از شهرکابل به بیرون انتقال داده شده است. بشری علاوه کرد: ((تلاش می شودکمپنی امنیتی دیگر نیز منحل گردد)). بشری افزود که پولیس، توانسته در این مدت ۹۷۵۱ حلقه ماین و ۱۲۰ تُن امونیم نایتریت را (که در انفجارات از آن استفاده می گردد) نیز، کشف نماید. سخنگوی وزارت داخله، در کنفرانس دیروزی یادآورشد که اکنون، تعداد پولیس ملی به ۱۲۲ هزار تن می رسد که تا آخر سال ۲۰۱۱، این رقم، به ۱۳۴ هزار تن خواهد رسید.

نسل جدید طیاره های بدون سرنشین ...

تا ۶۵ تصویر زنده از سربازان مستقر بر روی زمین را ارسال و یا تحرکات رصد شدهٔ دشمن را تجزیه و تحلیل کند. این روزنامه خاطرنشان کرد، طیاره های بدون سرنشین کنونی نیروی هوایی امریکا فقط قادر به تهیهٔ تصاویر ویدیویی توسط یک دوربین از یک منطقهٔ باریک به اندازهٔ یک یا دو ساختمان است. براساس این گزارش، اکنون حدود ۱۴۰ هزار نیروی نظامی خارجی در افغانستان مستقر هستند که ازاین تعداد، حدود دوسوم آنها امریکایی هستند.

دولت باید په هیڅ ډول عملیاتو کې ...

د دغې پروژې په عملي کېدو سره به د سولې د نل لیکې کارونه له خنډ او ځنډ سره مخ شي، کوم چې د ایران له خاورې پاکستان او هند ته غځول کېږي. دغه مسئله د دې لامل شوې، چې ایران له عصبانیت او عقدې ډک ګامونه واخلي او هر هغه چارې ته یې چې وس رسېږي او د افغانانو په زیان وي، ترسره یې کړي، له دې نه اخوا انبارونه نورې سیاسي ګټې لري، افغان ژورنالېست سید عباس سادات د دغو ټکو په یادولو سره وایي: ((ایران په افغانستان کې د سیاسي او فرهنګي لاسوهنو ترڅنګ کوښښ کوي، چې په بهلابهلو ډولونو افغان ولس ودردوي، تل یې محتاج وساتي، ترڅو د امنیتي ستونزو ترڅنګ د یوې ډوډۍ پیداکولو په موخه تل سرګردانه وي. دوی غواړي چې افغانان تل له ستونزو او ناخوالو سره لاس او ګرېوان ووسي، ترڅو د هېواد د پرمختګ او بیارغونې په اړه فکر ته وخت پیدا نه کړي.)) بناغلي سادات زیاتوي: ((د تېلو د تانکرو بندول یوه سیاسي موضوع ده، ایران له دې لارې کوښښ پیل کړی، چې پر افغان حکومت خپلې غوښتنې ومني، دوی کوښښ کوي، چې په افغانستان کې بهرنیو ځواکونو ته خپل فشار وروښیي.

له ځوروځو راهیسې ایران هڅې پیل کړي، چې پر ولسمشر حامد کرزي فشار راوړي، ترڅو د نوې ولسي جرګې لپاره د دې جرګې پخوانی رییس محمد یونس قانوني د بیالپاره دریاست پر ځوکی ومني او ملاتړ ترې وکړي.))

هغه زیاتوي: ((ایران یو ظالم او استبداد ګر هېواد دی چې تل یې افغانان ځورولي او له دې مجبوریت څخه یې خوند اخیستی دی.

ایران تش په نامه مسلمان هېواد دی، دا ځکه چې په اسلام کې انسان او بیاله ګاونډي سره ښه چلند د اسلام اصل دی، نه داچې له ځور ېدلو او کړېدلو یې خوند واخیستل شي.))

دا چې د دې کار دوام به د افغانستان پر اقتصاد څه اغېزې ولري، د کابل پوهنتون د اقتصاد پوهنځي استاد تاج محمد اکبر وایي: په اوسنیو حالاتو چې زمور هېواد یو مصرفي هېواد دی او ټول شیان له بهره واردوي، د دې کار اغېزې به زمور د هېواد پر اقتصاد ډېرې منفي او له دې ارخه به د هېواد ټول اقتصادي ډګرونه متاثر شي، ځکه زمور د حمل او نقل یاني ترانسپورټ چارې ټولې د تېلو په مرسته ترسره کېږي، کله چې د تېلو واردات له ستونزې مخ شي، نو طبعي ده، چې کرایه هم لوړېږي، د توکو پر بیو هم تاثیر غورځوي. له بلې خوا زمور په هېواد کې بر بېښنا هم له نشت سره ضربېږي، نو تاسو ته معلومه ده، چې د بر بېښنا د تولیدولو لپاره هم تر ډېرې کچې تېل کارول کېږي. زمور هېواد په خپله د تېلو تولیدات نه لري، هغه په لږه اندازه چې په شبرغان او سرپل کې اوس تر لاس لاندې نیول شوي، هغه لا په خپل لومړیو پراوونو کې دي. پر دې اساس، که ستونزه حل نه شي، نو دا به زمور د هېواد لپاره ستره اقتصادي ضربه وي. ځکه همدا اوس د سوداګرۍ وزارت د چارواکو په خبره زمور د هېواد زیاتره د تېلو واردات د ایران له لارې صورت مومي او د منځنۍ اسیا له هېوادونو څخه یوازې د هېواد دارتیاو ۳۳ سلنه تېل واردېږي.

د دې ستونزې داواري په موخه دولسمشر مرستیال قسیم فهیم په ګډون نورو افغان چارواکو څو ځله ایران هېواد ته سفرونه درلودل، خو دغه ستونزه نه یوازې حل نه شوه، بلکې نوره هم اوږده شوه. دا چې په دې اړه د افغان دولت وروستي مسوولیتونه څه دي، افغان کارپوه او د علومو اکاډمۍ غړی بناغلی محمد داوود ناظم د باالمثل عمل غوښته کوي او وایي: ((په دې اړه افغان دولت باید د باالمثل عمل په لټه کې شي، یاني داسې یو بدیل ته مخه کړي، چې په وسیله یې وکولای شي، پر ایران هېواد فشار وارد کړای شي، دایران ګټې تر خطر لاندې راشي او د هغوی اهدافو ته خنډ ورپېښ کړي، د دې ترڅنګ اوسمهال د افغان دولت سیاسي موقف ډېر په لوړه دی، افغان دولت باید له خپل دغه موقف څخه په ګټې، پر ایران نړیوال فشارونه ډېر کړي.))

بناغلی ناظم زیاتوي: ((فکر نه کوم په زاریو باندې دغه ستونزه حل شي، فشار یوازې هغې وسیله ده، چې په دې ځای کې کار ورکوي، د ډبلګې په توګه افغان دولت باید دا بود هغو دریابونو چې ایران ته ځي، مخه یې ونیسي، په دې توګه ایران هم د خطر احساس کوي، ضرور به د افغان سوداګرو د تېلو تانکرونو ته اجازه ورکوي.))

په هر حال، دا یوه جدي ستونزه ده، چې د جدي ګامونو اخیستلو ته اړتیا لري، تر اوسه پورې خو افغان دولت په دې تراو یوازې ایران هېواد ته په زاریو او سفرونو بسنه کړې، دا چې وروسته به څه کوي، دا لا نه ده روښانه.

د تاکنیزو دوسیو د څېړلو لپاره ...

عامو خلکو سره یې ښه رویه نه ده کړې او تر ډېره د دوی پر ضد دولس احساسات راپارېدلي او همدا لامل شوی، چې د وسلوالو طالبانو لیکې ورځ تر بلې پیاوړې شوې دي، خو که روان زېرديدي کال هم کیسه همداسې وي او د بهرنیانو دا ګونګې او ناڅرګندې جګړې دوام ولري، نو د بهرنیانو پروژاندې وسلوال مخالفت به نور هم زور واخلي او د دې پر ځای، چې هغوی (د بهرنیانو په اصطلاح) وځپل شي، نور به هم پیاوړي شي او جګړه به زور واخلي، چې په دې صورت کې بیا هم بهرنیانو ته یوازې یوه لار پاتېږي او هغه هم ماته او تېښته.

نقش فرهنگ در جامعه و ...

این سرزمین است. ما افغان ها مسوولیت داریم، به خاطر ارزش های اصیل دینی، حفظ فرهنگ و سنت های دیرینهٔ این سرزمین که از نیاکان برای ما به میراث مانده، دفاع نماییم و به هیچ گروهی اجازه ندهیم که تحت هر نامی که باشد، به خاطر پیاده کردن اهداف شوم باداران شان، فرهنگ عقبگرا، ضد ترقی و پیشرفت، جنایت، ترور، اختطاف، ویرانی، دزدی، غارت و هزارها جنایت دیگر را بالای فرهنگ و سنت اصیل ما، تحمیل نماید. و همچنان باید گفت که سابقهٔ فرهنگ این سرزمین اجازهٔ پذیرش فرهنگ اجنبی و آن هم فرهنگ ضد بشریت را نمی پذیرد. اگر فرهنگ ضد بشریت، قتل انسان، انتحار، سوختاندن مکاتب و منع کردن زنان از فعالیت های اجتماعی، فرهنگ عصری است که منشأ آن همسایهٔ جنوب و جنوب شرقی ما و گروه های افراطی مذهبی که بر اصول ضد ترقی پیشرفت، قتل و کشتار استوار اند، می باشد. پس بر ملت ما فرض است که از تاثیر پذیری از همچو فرهنگ ها بپرهیزند و فرهنگ اصیل اسلامی و افغانی خود را همواره احترام بگذارند و به آن پابند باشند.

گسترش انتقاد از حضور ...

صلح در افغانستان با ابزار نظامی هستیم. به گفتهٔ وی، دستکم به خاطر سربازان آلمانی باید در مورد نقش آیندهٔ اردوی این کشور در افغانستان بیشتر مذاکره کرد' .یوخن بل' اسقف اعظم 'زاکسن آلمانیوخن بل' در ایالت 'زاکسن' آلمان نیز، در فرصت مراسم مذهبی تحویل سال ۲۰۱۱ با انتقاد از ماموریت اردوی آلمان در افغانستان، تصریح کرد: هیچ چیز در افغانستان بهتر نشده و هیچ کس علاقه یی به تشریح چگونگی بهبود اوضاع ندارد .

وی تاکید کرد، در کنار موفقیت ها برای صلح آفرینی در برخی از مناطق و بازسازی آنها، نشانه های شکست در مناطق دیگر را هم نمی توان نادیده گرفت .

این اسقف معتقد است که از مشروعیت نیروهای بین المللی و آلمانی کاسته شده است و روشن نیست که در عوض چه چیزی به دست آمده و یا هدف اصلا چیست .

گروه های چپگرای آلمان نیز، مأموریت های اردوی این کشور را تقریبا بدون استثنا رد می کنند و سوسیال دموکراتان هم کم کم انتقادهای صریح تری به این ماموریت نظامی دارند .

طبق این گزارش، دور بعدی کنفرانس بین المللی افغانستان که گام مؤثری در فرایند سیاسی این کشور است، در پایان سال ۲۰۱۱ (سال جدید میلادی) در شهر 'بن' آلمان برگزار خواهد شد که در آن ساختار انتقال مسوولیت به نیروهای افغانی در سه سال پس از آن روشن می شود .

رادیو صدای آلمان در ادامهٔ گزارش گفت: این در حالی است که رییس جمهور کرزی هم اکنون با پرسشی بزرگ یعنی میزان اقتدار دولت مرکزی روبه رو است. در افغانستان به ویژه در زمینه مبارزه با فساد اداری و دولتی، کاستی های فراوانی دیده می شود و ظاهرا برای برخی تنها حفظ موقعیت شخصی مهم است .

در حالی که کلیسا از مأموریت نظامی آلمان در افغانستان انتقاد می کند، نمایندهٔ ویژهٔ دولت آلمان در امور افغانستان بر لزوم بازسازی نظامی و غیرنظامی این کشور و ضرورت همکاری طیف های سیاسی مختلف آلمان در این مسیر تأکید دارد .

'فیلیپ میسفلدر' سخنگوی سیاست خارجی جناح دموکرات مسیحی در مجلس نمایندگان آلمان از سوسیال دموکراتان مجلس نماینده گان این کشور خواست، در مسألهٔ مأموریت افغانستان، ایتلاف حاکم را همراهی کنند .

میسفلدر در اولین روز سال نو میلادی اظهار داشت: می خواهیم همراهی حداکثری را برای مأموریت افغانستان کسب کنیم و به همین خاطر می کوشیم، تا سوسیال دموکراتان به همراهی خود ادامه دهند. نیروهای بین المللی حاضر در افغانستان قصد دارند، ادارهٔ امور این کشور را به تدریج و تا سال ۲۰۱۴ به افغانستانی ها بسپارند، اما به اعتقاد میسفلدر، تحویل امور به آنان در چهار سال آینده تنها زمانی محقق می‌شود که برنامه‌های آموزش اردو و پولیس این کشور با تأکید بیشتر دنبال شوند، ثبات سیاسی افغانستان تأمین شود و مردم این کشور حس کنند، به حال خود رها نشده‌اند.

ســـــالی کـــه گـــذشـــت

میرصادقی

بخش نهم

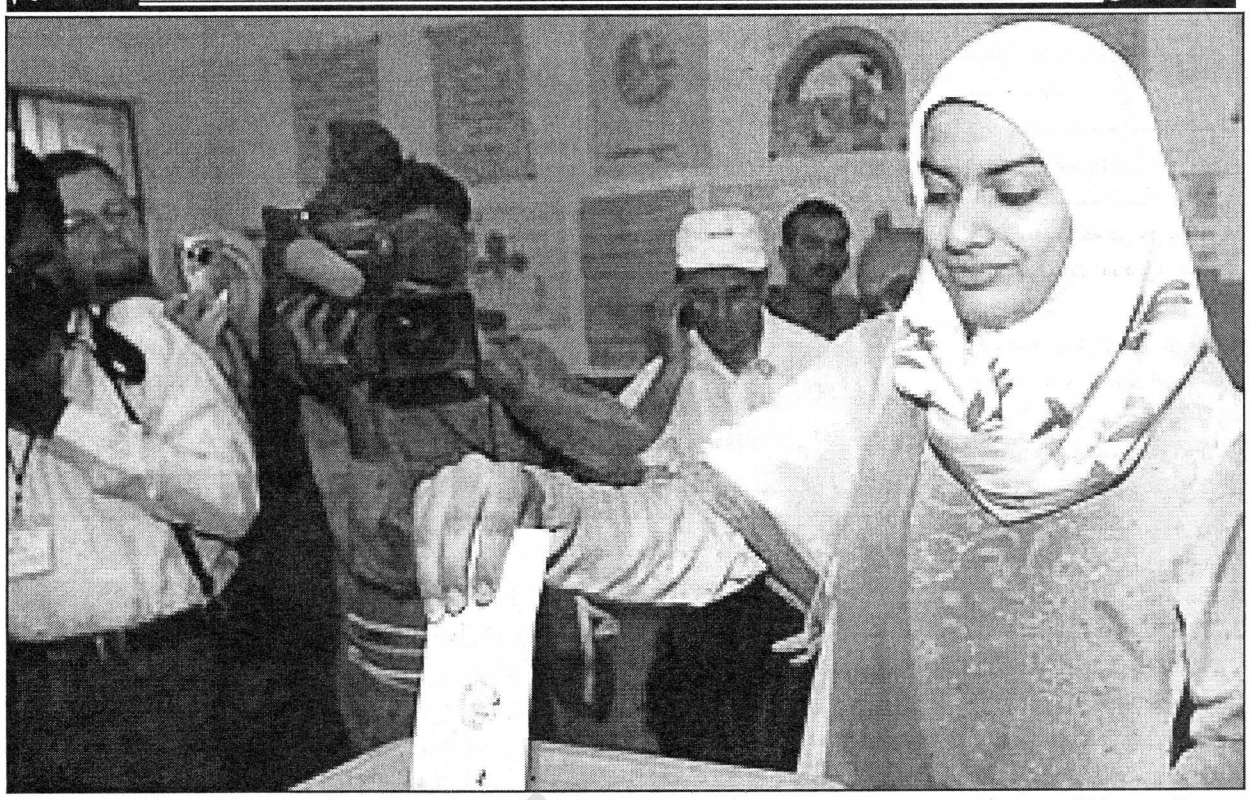

در سالی که گذشت، بالاخره قرارداد انتقال گاز از ترکمنستان به پاکستان و هندوستان به امضاء رسید. این پروژه که از مهمترین پروژه های انتقال گاز در این منطقه می باشد. از منطقهٔ دولت آباد ترکمنستان شروع و با عبور از افغانستان به پاکستان و هندوستان امتداد می یابد. گروهی که روی این پروژه کار می کند «TAPI» نام دارد که مخفف نام چهار کشور ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هندوستان می باشد. این گروه با این نام، برای اولین بار در ۲۰۰۸ در اسلام آباد ساخته شد.

ذخیرهٔ گاز در جهان به ترتیب روسیه اول و مقدار ذخایر زیر زمینی آن ۴۳ و نیم تریلیون مترمکعب، قطر دوم و مقدار گاز آن ۲۷ تریلیون مترمکعب، ایران سوم و مقدار گاز آن، ۱۴ تریلیون مترمکعب و ترکمنستان چهارم و مقدار گاز آن ۸ و نیم تریلیون متر مکعب می باشد. اما اخیراً بر آورد شده که ترکمنستان چند برابر این رقم، گاز دارد که صرف در یک منطقه صاحب ۲۱ تریلیون متر مکعب گاز می باشد. ترکمنستان همین اکنون با روسیه، چین، ایران و اروپا قراردادهای برای صدور گاز به امضاء رسانده که سالانه حدود ۱۱۰ میلیارد متر مکعب را در بر می گیرد و به این صورت، ترکمنستان یکی از مهمترین کشورهای صادر کنندهٔ گاز به حساب می آید.

بحث روی صدور گاز از افغانستان به پاکستان توسط کمپنی یونیکال در ۱۹۹۵ آغاز گردید. در آن زمان، روی این پروژه میان کمپنی های یونیکال و بریداس رقابت شدیدی به وجود آمد، اما بالاخره این امتیاز را کمپنی امریکایی یونیکال از بریداس ربود. مگر تحولاتی که بعد در افغانستان به وجود آمد، این پروژه به تعویق افتاد. یونیکال به علت سوء مدیریت بعداً به فروش گذاشته شد و به ارزش چهارونیم میلیارد دالر کمپنی امریکایی چفرون آن را خریداری کرد. این لوله که ۱۶۰۰ کیلومتر طول دارد، ۹۱۷ کیلومتر آن از داخل افغانستان می گذرد. بالاخره بعد از ۱۷ بار جلساتی اصلی و فرعی که در این سال ها میان چهار کشور صورت گرفت، این قرارداد در آخر سال ۲۰۱۰ میان کرزی، بردی یف، زرداری و وزیر انرژی هندوستان به امضاء رسید. قرار است، کار سروی و انتقال لوله را بانک انکشاف آسیایی به عهده بگیرد. از این لوله سالانه ۳۵ میلیارد متر مکعب گاز به پاکستان و هندوستان خواهد رفت که افغانستان سالانه از ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون دالر تکس خواهد گرفت، بیش از ده هزار تن در این پروژه مصروف کار خواهند شد و برای ساکنان دو طرف لوله در افغانستان سالانه پنج میلیارد متر مکعب گاز داده خواهد شد. این لوله از ترکمنستان وارد افغانستان شده، از هرات، فراه، هلمند و قندهار می گذرد و بالاخره وارد بلوچستان پاکستان می گردد.

برای جلوگیری از عبور این لوله از افغانستان، ایران بسیار تلاش کرد، تا این لوله از ایران بگذرد و عایدی که قرار است، از این درک نصیب افغانستان شود، ایرانی ها بگیرند، بسیاری به این باور اند که تلاش های ایران برای ناامن ساختن ولایات غربی و جنوبی افغانستان به این منظور بوده، تا شرکای لوله نتواند که از عبور این لوله مطمین شوند و عوض افغانستان ایران را انتخاب نمایند. اما امضایی که در اواخر این سال میان سران چهار کشور صورت گرفت، تیر جفای ایران نسبت به افغان ها به خاک خورد و حال به زودی کار گسترش لوله شروع خواهد شد و در ۲۰۱۵ گاز در آن جریان پیدا خواهد کرد.

امضای این پروژه، بعد از ۱۵ سال نمی تواند، برای افغانستان بسیار مهم نباشد، مخصوصاً که عدهٔ بسیاری از بیکاران کشور ما با آغاز کار این پروژه اشتغال پیدا می کنند، حال این مسأله بسیار مهم است که آیا دولتمداران افغانستان این پروژه را هم در فساد شان غرق خواهند کرد و یا واقعاً از آن به سود مردم افغانستان بهره برداری خواهد شد؟

در این سال، ۳۰۰ میگاوات برقی که قبلاً از ازبکستان خریداری شده بود، بعد از گسترش کیبل های ارتباطی از دریای سرخاب در ازبکستان به کابل رسید و در آن برق جریان یافت. مقداری از این برق به مزار، سمنگان و پلخمری اختصاص داده شد و با رسیدن این برق به کابل، بیش از ۴۰ درصد شهر کابل صاحب برق گردید و بعد ۱۰۰ میگاوات دیگر از تاجکستان نیز خریداری شد که بعد از مدتی با کیبل هایی که از ازبکستان می آید، در پلخمری وصل خواهد شد. با رسیدن این مقدار برق، کابل با درصدی بیشتر از تاریکی رهایی پیدا خواهد کرد، این در حالی است که برق ترکمنستان امسال به هرات رسید و چند میگاوات آن به شهر میمنه نیز، انتقال یافت.

امسال کشف برخی از معادن افغانستان هیاهوی بسیاری به راه انداخت. کشف یک معدن لتیوم در جنوب که با خود کوبالت، آهن و طلا هم دارد، ارزش آن یک تریلیون دالر برآورد گردید. معدن حاجی گک که دو میلیارد دالر آهن دارد، نیز به بازار برده شد، ولی تا حال کدام کمپنی این معدن را اجاره نکرده است. وزارت معدن در میان کمپنی هایی که داوطلبی کرده، تا حال این بحث را به اتمام نرسانده است، اما بسیاری از کارشناسان معدن در افغانستان اضطراب دارند که در این سال های انارشی زده، این همه معادنی که بیشترین ثروت های ملی ما را می سازد، به بهای بسیار کم مورد چپاول و غارت خارجی ها قرار نگیرند. معدن مس عینک که قبلاً به یک کمپنی چینی داده شده بود، تا حال بنا به مشکلات خاصی از جمله کشف محل باستانی در این منطقه، قادر به استخراج آن نشده است. عده یی می گویند، در صورتی که کار این معدن شروع شود، بر آب های زیرزمینی کابل اثر بد خواهد داشت و حتا باعث خشک شدن آن خواهد شد، اما برخی دیگر این بیانات را ناشی از رقابت هایی که بر سر این معدن وجود دارد، می دانند. اینکه این ارزیابی چقدر واقعیت دارد و واقعاً بر آب های زیر زمینی کابل اثر ناگواری خواهد داشت، تا حال یکطرفه نشده است. در این سال، بریتانیایی ها اعلان کردند که در ولایت هلمند، معدن بزرگ یورانیوم را کشف کرده اند و گفتند که چون این معدن تولید تشعشعات رادیواکتیف می کند و افرادی را که در نزدیکی این معدن عبور و مرور کنند، به امراض گوناگونی مبتلا می سازد، لذا به مردم این منطقه اخطار کردند که از فاصله های نزدیک این معدن عبور نکنند و بریتانیایی ها تا جایی که این تشعشعات اثر گذار است را نشانی کرده و مانع چنین عبور و مروری گردیدند.

سال گذشته، وزارت معدن افغانستان برای ارزیابی ذخایر زیر زمینی افغانستان با سازمان ناسای امریکا به ارزش ۳۶ میلیون دالر قراردادی بست. این سازمان دو طیاره اش را که در جهان بی همتاست و تا عمق ۸ کیلومتر قادر به ارزیابی منرال هاست، برای ۱۶ روز بر فراز افغانستان پرواز کردند و اعلان کردند که به علت ناامنی های موجود بر فراز بدخشان و هلمند قادر به پرواز نشده و ارزش ثروت های ۳۲ ولایت دیگر را ۵۰۰ تریلیون دالر اعلان کرد، اما گفته می شود که نقشه های برداشته را به وزارت معدن افغانستان تحویل نداده و دوباره به امریکا برگشتند. ناسا بعد از این ارزیابی اعلان کرد که قبلاً روس ها نیز، ثروت های زیرزمینی افغانستان را برآورد کرده بودند که نتایج آن را ۱۲ مرتبه کمتر از این نشان داده بودند. اما اینکه واقعاً ناسا نقشه ها را به وزارت معدن افغانستان نداده باشد، خود ناسا در این مورد اظهار نظری نکرده است. اما با تمام این تلاش ها، مردم افغانستان از بابت معادن شان سخت به تشویش اند و باور دارند که دست زدن به معادن، در شرایط کنونی، جز جفا به مردم افغانستان چیز دیگری نیست.

ادامه دارد

کنوانسیون رفع کلیه تبعیضات علیه زنان

ماده نهم : ج – از بین بردن هرگونه مفهوم کلیشه یی از نقش زنان و مردان در کلیه سطوح و در اشکال مختلف آموزشی از طریق تشویق به آموزش مختلط و سایر انواع روشهای آموزشی که نیل به این هدف را ممکن می سازد و بالاخص از طریق تجدید نظر در کتب درسی و برنامه های آموزشی مدارس و تایید روش های آموزشی.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ / ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ – ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپاڼه یوازې دسرلیکې ننګه کوي، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه پې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :– 05 62 59 0700
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :– ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :– ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
0700244384
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com